

Peuterspeelzaal
Mini Piramide
Pedagogisch beleidsplan
2018 - 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 4
1. Pedagogische visie, pedagogische doelen en pedagogisch handelen	blz. 5
2. Visie op VVE	blz. 6
3. Ontwikkelingsgebieden	blz. 8
4. Ontwikkeling, begeleiding en zorg	blz. 11
5. Werkplan	blz. 13
6. Randvoorwaarden	blz. 16
7. Klachtenregeling	blz. 17

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van de peuterspeelzaal Mini Piramide. De Mini Piramide maakt deel uit van de basisschool De Piramide Europawijk. Spaarnesant is het schoolbestuur van de openbare basisscholen van Haarlem. Stichting Peuterspeelzalen De Piramide vormt het bestuur van de peuterspeelzaal Mini Piramide.

De peuterspeelzaal wordt aangestuurd door de directeur van de basisschool De Piramide.

Binnen Spaarnesant wordt veel waarde gehecht aan het educatief partnerschap. In het kader hiervan gaat de peuterspeelzaal samen met de school het educatief partnerschap aan met ouders om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

Het ouderbeleid staat in een separaat ouderbeleidsplan beschreven.

Dit plan biedt een raamwerk van de pedagogische uitgangspunten waarin staat aangegeven wat de visie is op het mens-zijn, de ontwikkeling van kinderen en de opvoeding. Dit plan vormt de basis voor de manier van werken van de pedagogisch medewerkers en hoe zij met de kinderen omgaan.

De Mini Piramide is een Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) -peuterspeelzaal waar gewerkt wordt met het VVE-programma Piramide. Het programma wordt aangevuld met het woordenschatprogramma LOGO 3000.

Het pedagogisch beleid is onderhevig aan veranderingen in de maatschappij. Hierdoor kunnen ook onze inzichten veranderen en zal er voortdurend discussie nodig zijn over de wijze waarop de pedagogische doelstelling bereikt kan worden.

De peuterspeelzaal heeft een openbaar karakter: een peuterspeelzaal voor ieder kind ongeacht godsdienst, levensbeschouwing of sociale achtergrond.

Er wordt aangesloten bij culturele achtergrond van de kinderen.

Tolerantie en respect voor elkaars opvattingen zijn de pijlers van de peuterspeelzaal. Het streven is erop gericht dat iedere peuter zich thuis kan voelen op de peuterspeelzaal en zich kan ontwikkelen in een ongedwongen sfeer.

Voor de veiligheid op de peuterspeelzaal is er een "Beleid veiligheid en gezondheid peuterspeelzalen Spaarnesant" geschreven. Hierin staat ook het protocol Vierogenprincipe beschreven.

1. Pedagogische visie, pedagogische doelen en pedagogisch handelen

Pedagogische visie

Elk mens heeft bij zijn geboorte een zogenaamd "basisplan" in zich. Dit basisplan moet nog worden ingekleurd zonder de eigenheid van het kind te verliezen. Ieder kind is uniek en wordt geboren met in aanleg bepaalde capaciteiten, eigenschappen en temperament. Elke kind ontwikkelt zich op eigen wijze, in eigen tempo en groeit naar een steeds verdergaande zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door het handelen van de opvoeders, de thuissituatie en de directe sociale en fysieke omgeving.

Pedagogische doelen

Het hoofddoel van de opvoeding is dat kinderen zich ontwikkelen tot bewuste individuen die zelfstandig kunnen functioneren binnen hun eigen mogelijkheden. Kinderen moeten de mogelijkheid hebben zich optimaal te ontwikkelen binnen deze maatschappij. Hierbij moet ruimte zijn voor de eigenheid van elk kind, maar tegelijkertijd moet het kind op de hoogte gebracht worden van geldende normen en waarden. Het kind moet ondersteund worden bij het vinden van een weg tussen deze twee gegevens, zodat het in staat is zich te handhaven op een manier waar het zelf tevreden mee is en waarbij ook respect is voor de ander. Voor de opvoeding op de peuterspeelzaal betekent dit dat de pedagogisch medewerkers vooral een begeleidende rol hebben. De peuterspeelzaal biedt een veilige en gezonde omgeving waar kinderen zich emotioneel veilig kunnen voelen, de persoonlijke en sociale competenties van kinderen bevorderd kunnen worden en waar de overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen de kinderen helpen socialiseren.

Rekening houdend met de ontwikkelingsfase van de kinderen is er op de peuterspeelzaal plaats voor

- a. een sensitieve en responsieve manier van met de kinderen omgaan, dat er respect is voor de autonomie van kinderen en dat er grenzen en structuur wordt geboden voor het gedrag van de kinderen, zodat ze zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. het spelenderwijs uitdagen van kinderen in hun motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden, waardoor ze in staat worden gesteld steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.
- c. begeleiding van kinderen in hun interacties, waarbij zij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden tot zich kunnen nemen, waardoor ze in staat zijn steeds zelfstandiger relaties kunnen opbouwen en onderhouden;
- d. het stimuleren van kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de maatschappij met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve deelname in de samenleving.

Pedagogisch handelen

Opvoeden heeft betrekking op elk gebied van de ontwikkeling van kinderen. Op de peuterspeelzaal zijn de pedagogisch medewerkers de begeleiders van de kinderen en helpen hen met de totale ontwikkeling. De pedagogisch

medewerksters zijn gedurende de gehele dag bezig met het pedagogisch handelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- stimuleren en aanmoedigen van kinderen om elkaar te helpen
- Kinderen helpen met elkaar te spelen
- bieden van ruimte om te kunnen experimenteren met materialen
- begeleiden bij het maken van puzzels en bouwwerken
- helpen bij het oplossen van conflicten en ruzietjes
- helpen bij het afscheid nemen van de ouders
- aanmoedigen van kinderen deel te nemen aan bewegingsspelletjes, zoals dans, peutergym en fietsen
- stimuleren zelfstandig hun spullen te pakken en op te ruimen
- grenzen aangeven door kinderen aan te spreken bij niet gewenst gedrag
- complimenteren van kinderen als ze andere kinderen helpen.

Opvoeden gaat zo samen met de ontwikkeling van kinderen op de weg die leidt tot het pedagogische doel.

Het pedagogisch handelen is gebaseerd op het Vroeg en Voorschoolse Educatieprogramma Piramide.

De Piramidemethode is een educatief concept voor kinderen uit achterstandsituaties en meertalige kinderen.

2. Visie op VVE

VVE betekent Voor- en Vroegschoolse Educatie. Op de peuterspeelzaal, maar ook in de groepen 1 en 2 van de basisschool wordt gewerkt met een speel-leerprogramma, Piramide. Het doel van het werken met dit VVE-programma is het stimuleren van de (taal)ontwikkeling bij jonge kinderen. Als een kind VVE heeft gehad op de peuterspeelzaal, zal het op 4-jarige leeftijd met minder taalachterstand naar groep 1 overgaan. De stap naar de basisschool is hierdoor minder groot.

Naast dit programma wordt ook met het woordenschatprogramma LOGO 3000 gewerkt.

De groepen hebben maximaal 14 kinderen. Er is gekozen voor horizontale groepen. De keuze hiervoor heeft er mee te maken dat kinderen vanaf 2 jaar eerst moeten wennen aan het zonder een ouder ergens zijn. Ze moeten de rituelen van de groep gaan leren kennen, zodat ze zich veilig kunnen gaan voelen. Deze kinderen komen op de dinsdag en de donderdag. Worden de VVE-peuters 2,5 jaar dan komen ze ook woensdagmiddag.

De VVE-peuters vanaf 3 jaar komen de maandag, woensdag en vrijdag, in totaal 10 uur. Deze peuters kennen de rituelen, voelen zich op hun gemak en hebben hierdoor een stevige basis om nieuwe vaardigheden, kennis en vooral taal te leren. Met deze kinderen kan meer gericht aan de thema's van Piramide gewerkt worden.

Piramide-methode

Piramide is een VVE-programma met een stevige pedagogische basis, die een rijke leeromgeving eist en de ontwikkeling van alle kinderen positief stimuleert. Dit programma is vooral bedoeld voor kinderen uit kansarme gezinnen en allochtone kinderen. Piramide is een combinatie van spelen, werken en leren. Piramide is ontwikkelingsgericht waar mogelijk en programmagericht waar nodig.

Het geeft kinderen ruimte om zelfstandig te spelen, te werken en te leren. Kinderen krijgen gerichte individuele hulp en tutoring waar dat voor hun ontwikkeling nodig is. Ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten werken samen om opvoedings- en taalproblemen aan te pakken. Hoewel de Piramidemethode in de eerste plaats een taalmethode is, komen alle aspecten van opvoeding en onderwijs aan jonge kinderen aan bod. Alle ontwikkelingsgebieden zijn erin opgenomen, van sociaal-emotionele ontwikkeling tot creatieve ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling. Het VVE-programma wordt ook in de groepen 1 en 2 aangeboden en vormt zo één geheel. Dit is uniek voor het Nederlandse onderwijs. Voor de Piramidemethode is een rijke leeromgeving de basis, die kinderen in staat stelt te spelen en te exploreren. Er wordt gebruik gemaakt van veel concreet materiaal en van ontwikkelingsmateriaal. Adviezen voor de inrichting, materiaal-overzichten en een materiaalboek helpen bij het creëren van een rijke speelleeromgeving. Naast een goede materiële voorziening is er een sterke pedagogische basis, die ontleend is aan de hechtingstheorie. Dit is een theorie waarin de invloed van een goede hechting tussen opvoeder en kind centraal staat. Deze theorie krijgt steeds meer invloed op de voor- en vroegschoolse educatie. Een goede vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker/leerkracht en kind is van het grootste belang voor een pedagogisch klimaat waarin het kind zich veilig voelt en energie vrij heeft om te exploreren. Eveneens is een goede groepsorganisatie van groot belang, niet alleen wat betreft inrichting, maar ook wat het organisatieproces betreft: hoe kan ieder kind een optimaal spel- en werkproces krijgen? Het aanbod vanuit de Piramide-methode is gestructureerd in een jaarplanning. Deze planning sluit inhoudelijk aan op het aanbod in groep 1 en 2.

Het VVE-programma Piramide is een programma dat opgebouwd is uit verschillende thema's, die dicht bij de leefwereld van kinderen staat, zoals wonen, eten & drinken, feest etc. Een thema duurt 3 weken en kent een opbouw in verschillende fases, namelijk oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Daarnaast wordt afhankelijk van het niveau van de kinderen gewerkt in een basisgroep, tutorgroep en plusgroep. Het lokaal wordt in de sfeer van het thema aangekleed en ingericht. Na 3 weken is er een afsluiting van het thema, waar soms de ouders bij uitgenodigd worden.

LOGO 3000

Als aanvulling op de Piramide-methode wordt met het woordenschatprogramma LOGO 3000 gewerkt. Dit programma biedt kinderen van 2 tot 6 jaar de 3000 basiswoorden aan, die zij nodig hebben om goed voorbereid te kunnen starten in groep 3. In de peuterperiode moeten 500 woorden aangeboden worden, in groep 1 1000 woorden en in groep 2 worden 1500 woorden aangeboden. Met behulp van clusterkaarten, praatplaten met herkenbare foto's en de woordkalender met het woord van de week worden de woorden aangeboden. Er is ook een LOGO 3000-thuisprogramma. Elke week zetten de pedagogisch medewerkers spelletjes klaar op de mail, waarmee de ouders samen met hun kind de spelletjes met de aangeboden woorden kunnen gaan doen.

Kindvolgsysteem

De kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling door de dagelijkse observaties. Tweemaal per jaar wordt bij elk 3-jarig kind objectief gekeken hoe hun totale ontwikkeling is. Dit gebeurt voor taal- en rekenvaardigheden a.d.h.v. een toets van Cito. Daarnaast wordt er ook twee keer per jaar een lijst Sociaal-emotionele ontwikkeling ingevuld. De motoriek wordt gevolgd a.d.h.v. een motorisch overzicht. Op deze manier is er een overzicht van de totale ontwikkeling van een 3 jarige peuter. Voor de 2-jarige peuter wordt de lijst Sociaal-emotionele Ontwikkeling ingevuld. Ook worden ze gevolgd in hun motorische ontwikkeling. Voor hen is vooral het welbevinden, speelgedrag en het sociale gedrag van belang. Voelen de peuters zich geborgen en veilig, dan is er een stevige basis voor de totale ontwikkeling.

Mentor

Als een peuter op de peuterspeelzaal start, wordt tijdens het intake-gesprek aangegeven wie de mentor van het kind is. In de regel is de mentor degene die het intake-gesprek houdt. Met de mentor worden de observaties, toetsen en andere bijzonderheden over de ontwikkeling van de peuter besproken. Gaat de peuter naar groep 1, dan zal het afsluitende overdrachtsgesprek ook met de mentor worden gehouden. In totaal vinden er in de peuterperiode minimaal 4 oudergesprekken plaats.

Wennen

Een peuter komt de eerste keer om 11 uur samen met zijn ouders op de peuterspeelzaal. Zo kan de peuter samen met zijn ouders ervaren hoe het is op de peuterspeelzaal. Aansluitend vindt dan om 12 uur het intakegesprek plaats met de mentor. De twee keer daarna komt de peuter tot 10.30 uur. Daarna tot 11.00 uur. Gaat het goed dan kan de peuter vervolgens de hele ochtend komen. Gaat het nog niet goed dan wordt in overleg met de ouders de wenperiode verlengd.

3. Ontwikkelingsgebieden

De ontwikkeling van het kind is onder te verdelen in verschillende ontwikkelingsgebieden die niet strikt van elkaar te scheiden zijn, maar in elkaar kunnen overlopen of overlappen. Zo gaat de ontwikkeling in het ene ontwikkelingsgebied soms samen met de ontwikkeling in een ander ontwikkelingsgebied. Tijdens het spelen worden verschillende ontwikkelingsgebieden tegelijk gestimuleerd.

De volgende ontwikkelingsgebieden zijn te noemen.

- Emotionele ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling

Bij elk ontwikkelingsgebied wordt aangegeven hoe de pedagogisch medewerkers daar een stimulerende rol kunnen spelen.

Emotionele ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers heten de kinderen bij binnenkomst welkom, waardoor ze zich geborgen voelen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de ouders om samen met hun peuter een spelletje of werkje te gaan doen. De pedagogisch medewerkster loopt na 5 minuten naar ouder en kind om te kijken hoe het gaat. Als blijkt dat het niet goed gaat, dan gaat de pedagogisch medewerkster er bij zitten. Gaat het wel goed en wil de ouder weg, dan gaat de pedagogisch medewerkster samen met het kind de ouder uitzwaaien.

De pedagogisch medewerkers helpen kinderen bij het afscheid nemen van hun ouders. Zij laten de kinderen weten dat ze hen begrijpen, zodat kinderen hen vertrouwen en weten dat ze mogen zijn wie ze zijn. Op deze manier leren de kinderen dat gevoelens van verdriet, angst, boosheid er mogen zijn; de kinderen kunnen hierdoor voelen dat de pedagogisch medewerkers hen begrijpen en dat ze vertrouwen vinden bij de pedagogisch medewerkers. Functioneel positief fysiek contact vinden wij bij peuters op zijn plaats, daarbij denken wij dan aan een knuffel, even op schoot bij het troosten etc.

Spelen is een natuurlijke manier om met gevoelens om te leren gaan. Tijdens het spel letten de pedagogisch medewerkers goed op hoe de kinderen met elkaar omgaan. Als er ruzie ontstaat tussen de kinderen, grijpt de pedagogisch medewerkster in door te vragen wat de bedoeling is van bepaald gedrag. Door het doorvragen van hoe het ook anders zou kunnen, worden de kinderen bewust gemaakt van hun gedrag op andere kinderen. De pedagogisch medewerkers bespreken sommige voorvallen ook tijdens de kring om de andere peuters te laten zien hoe kinderen van verdrietig en boos gedrag weer blij kunnen worden. De pedagogisch medewerkers spelen ook bepaalde voorvallen samen uit en vragen de kinderen of iets wel of niet goed is.

Sociale ontwikkeling

De groep is een belangrijk leermiddel in de sociale ontwikkeling van het kind. De jongste kinderen spelen in het begin vooral alleen. De taak van de pedagogisch medewerkers is het stimuleren van de peuters van het solitair spelen naar het samenspelen.

De pedagogisch medewerkers dagen de kinderen uit door deel te nemen aan het spel en zo de kwaliteit van het spel te verhogen. (spel stimuleert het samenspel en regelt de sociale ontwikkeling) De pedagogisch medewerkers zijn gevoelig voor de signalen van de kinderen en reageren met respect voor hun eigenheid en zelfstandigheid, maar stellen ook grenzen, ze structureren en ze verhelderen waarom maatregelen genomen worden. Ze geven het goede voorbeeld en er is een intense dialoog tussen pedagogisch medewerkster en kind. Als de pedagogisch medewerkers zien dat ze niet goed tot spel komen, spelen de pedagogisch medewerkers zelf mee. Hiermee laten ze zien hoe je kan spelen en activeren ze de kinderen om mee te doen.

Cognitieve ontwikkeling

Peuters leren vooral door het spelen.

Kinderen ontwikkelen spelenderwijs hun woordenschat. Er wordt zoveel mogelijk benoemt wat kinderen aanwijzen of wat er gedaan wordt. De taal zorgt ervoor dat de kinderen en de pedagogisch medewerkers elkaar begrijpen.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een opgewekte sfeer en een positief sociaal klimaat waarin kinderen zich veilig voelen. Hierdoor komen ze tot spel en exploratie.

In het spel met materiaal exploreert het kind de nog onbekende eigenschappen van het materiaal en gaat er vrij en creatief mee om door er bouwwerken van te maken. Ook door dingen op een bepaalde manier neer te leggen volgens de impliciete regels die uit het materiaal voortvloeien, zoals het spelen met puzzels, insteekmozaïek e.d. kan het kind eigenschappen en bepaalde systematiek leren kennen. Bij dit soort spel staat de cognitieve ontwikkeling centraal evenals de fijne motorische- en creatieve ontwikkeling.

Er wordt ook in groepjes aan tafel gewerkt. Verschillende puzzels en allerlei ontwikkelingsmateriaal worden 's morgens op tafel gelegd, waar kinderen mee kunnen spelen. Als blijkt dat ze een puzzel makkelijk kunnen maken, wordt een moeilijkere puzzel neergelegd en worden ze uitgedaagd om die te maken. Lukt dat niet meteen dan zal de pedagogisch medewerkster het kind op weg helpen en zal ze zich langzaam terugtrekken.

Motorische ontwikkeling

Voor het ontwikkelen van de motorische vaardigheden is het van belang dat kinderen allerlei bewegingen uit kunnen proberen en kunnen oefenen. Kinderen hebben plezier in bewegen. Op de peuterspeelzaal is voldoende spel materiaal aanwezig voor het bewegen. Zowel in het lokaal als buiten. Het buitenspelen vindt plaats op een afgesloten speelterrein. Peuters kunnen op een klimrek klimmen, van de glijbaan afdalen, in de zandbak spelen of met verschillende soorten fietsjes rond rijden. Ook het bewegen zonder gebruik van materiaal zoals rennen, hinkelen, springen en dergelijke kan tot het bewegingsspel horen. De motorische-, vooral de grof motorische ontwikkeling staat hierbij centraal. De peuters spelen ook in het nieuw ingerichte speellokaal, waar alle ruimte is om zich te bewegen.

Tijdens kringactiviteiten worden ook bewegingsspelletjes gedaan. Liedjes worden ondersteund door bewegingen. De pedagogisch medewerkers doen het voor en stimuleren de kinderen om mee te doen.

4. Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De eerste tijd op de peuterspeelzaal is vooral gericht op het wennen van de peuter aan de regels en rituelen van de groep, gericht op het veilig voelen van het kind in de groep. Dit is het fundament voor de ontwikkeling van de peuter. Na 4 a 6 weken vindt er een evaluatie van de proefperiode plaats.

In het Leerling Volg Systeem (LVS) wordt bij notities de beginsituatie van het kind beschreven. Aangegeven wordt wanneer en hoe het kind gestart is op de peuterspeelzaal. Het gaat dan met name om het afscheid nemen, het spelen en de taalontwikkeling.

De ontwikkeling van kinderen wordt door de pedagogisch medewerkers gevolgd door de dagelijkse observaties. Ook wordt de Observatielijst Sociaal-emotioneel functioneren voor de 2-jarigen ingevuld voor sociaal gedrag, welbevinden en speelwerkhouding. De uitkomsten van de Observatielijst vormen de basis voor de begeleiding ter bevordering van de sociale ontwikkeling.

Als een peuter 3 jaar is geweest wordt een eerste Cito-toets afgenomen, voor zowel rekenen als taal. Eveneens wordt een Observatie Sociaal-emotionele ontwikkeling ingevuld. Deze gegevens worden met de ouders besproken door de mentor van de peuter.

Als de peuter tussen de 3,5 en 4 jaar is wordt de toets voor de tweede maal afgenomen. Op basis van de vaardigheidsscores kan de ontwikkeling van de kinderen goed gevolgd worden. Deze gegevens en de ontwikkeling worden met de ouders besproken door de mentor van de peuter.

Als kinderen op zowel de toets rekenen als taal een V-score heeft behaald, wordt het in een apart klein groepje geplaatst. Dit groepje vormt 's morgens een eigen kring. In deze kring wordt het thema op het niveau van de kinderen aangeboden. Na de kring gaan de kinderen uiteen om te spelen of een activiteit onder leiding van één van de pedagogisch medewerkers te gaan doen. Alle activiteiten staan in het teken van wat er in de kring is aangeboden.

Als blijkt dat de aangeboden vaardigheden of kennis bij een peuter niet beklijft, wordt dat tijdens de kindbespreking besproken. Eventueel wordt er extra geobserveerd door de VVE-coördinator of IB-er van de basisschool. Leidt de extra aandacht niet tot de gewenste ontwikkeling, dan zal dat in een oudergesprek kenbaar worden gemaakt en toestemming gevraagd worden om contact te mogen zoeken met het consultatiebureau en wordt de procedure "Wijzer samenwerken" gevolgd. Afhankelijk van het probleem kan er vervolgens een observatie door een deskundige of een oproep van de Consultatie-arts plaatsvinden.

In 2019 zal dit hoofdstuk uitgebreid worden met de procedure signaleren van opvallend gedrag en planmatig handelen bij zowel individuele kinderen als op groepsniveau. Ook zal daarin de verantwoordelijkheden binnen de interne zorgstructuur worden aangegeven.

Overdracht peuterspeelzaal naar basisschool

De meeste peuters gaan naar groep 1 van de basisschool De Piramide. De mentor vult het Piramide-overdrachtsformulier in. De meeste onderwerpen die daarin staan, zijn al eerder met de ouders besproken tijdens de oudergesprekken. De mentor maakt een afspraak met de ouders om het overdrachtsformulier te bespreken. De ouders ondertekenen het formulier nadat het besproken is. Vervolgens maakt de pm-er een afspraak met de leerkracht

van de groep waar de peuter komt. Het overdrachtsformulier vormt onderdeel van het overdrachtsgesprek met de leerkracht.

Gaat een peuter naar een andere basisschool dan wordt het overdrachtsformulier De Kleine Wijzer ingevuld. Dit wordt met de ouders besproken en ook door hen ondertekend. De Kleine Eigenwijzer, de toetsuitslagen en de notities uit het LVS worden naar de basisschool verstuurd. De warme overdracht van de VVE-kinderen en de zorgkinderen naar een andere basisschool gebeurt alleen na toestemming van ouders.

De peuter-IB-er inventariseert elke maand welke kinderen overgaan naar groep 1 van basisschool De Piramide en overlegt met de onderbouwcoördinator van de basisschool naar welke groep de bijna 4-jarige peuter gaat. Dit is afhankelijk van de groepssamenstelling: wel of geen broertjes of zusjes in de groep, de verhouding tussen het aantal jongens-meisjes. De groepsleerkracht van de groep waar de peuter geplaatst gaat worden, stuurt een welkomstkaart naar de ouders van de peuter. Hierop staan ook de data van het wennen.

Gaat de peuter naar groep 1 van De Piramide dan gaat de peuter vlak voordat een kind 4 jaar is, wennen in zijn nieuwe groep 1. Hieraan voorafgaand, loopt de pedagogisch medewerkster een keer met het kind naar groep 1, zodat de peuter weet bij welke kinderen en juf het in de groep komt.

Op de afgesproken eerste wenochtend loopt de pedagogisch medewerkster samen met de ouder en de peuter naar de nieuwe groep. De ouder kan de peuter om 12 uur in de kleutergroep ophalen. Een peuter gaat 2 keer in groep 1 wennen bij voorkeur op een dag dat hij niet naar de peuterspeelzaal gaat, zodat hij kan wennen aan een 5-daagse schoolweek.

Gaat de peuter naar een andere basisschool dan wordt De Kleine Eigenwijzer ingevuld.

Overleg

Er vindt maandelijks een werkoverleg plaats tussen pedagogisch medewerkers en de VVE-coördinator. Deze overleggen hebben als doel de pedagogisch medewerkers te informeren over praktische zaken, nieuwe regelingen vanuit het bestuur, de gemeente of overheid.

Bij afwezigheid van één van de pedagogisch medewerkers valt de VVE-coördinator ook in op de peuterspeelzaal. Zij maakt ook filmopnames van kinderen om dat samen met de pedagogisch medewerkers te bespreken en te bepalen welke ontwikkelingsbehoeften de peuter heeft.

De pedagogisch medewerkers houden per jaar minimaal 4 groepsbesprekingen, n .a.v. de afgenomen toetsen. De kinderen die niet in het groepsplan zijn opgenomen worden in een kindbespreking besproken. Dit gebeurt minimaal 4 keer per jaar. Zo nodig worden extra overleggen ingepland.

Eens in de 2 maanden vindt er een ZAT-overleg plaats tussen de IB-er van de basisschool, de directeur, de peuter-IB-er en de VVE-coördinator over de zorgpeuters.

5. Werkplan

De dagindeling

Het brengen en halen

Voor een peuter is het brengen en halen een belangrijk moment. Het kind moet het gevoel hebben dat het welkom is. Ook voor ouders geldt dat. Op dat moment kan ook een korte uitwisseling met de pedagogisch medewerkster plaatsvinden over hoe het met de peuter is.

Als een peuter bij de peuterspeelzaal komt, gaat hij eerst zijn jas ophangen en plaats hij zijn tas in een van de rolbakken in het lokaal. Meestal blijft de ouder nog even in het lokaal en gaat een spelletje of werkje met het kind doen. Er wordt op gelet dat de ouders afscheid nemen, omdat peuters moeten weten wanneer de ouder er nog wel is en wanneer niet meer. De pedagogisch medewerkers zwaaien zo nodig samen met de peuter de ouder uit.

Op het einde van de ochtend als de activiteiten zijn afgerond wordt ter afscheid samen een lied gezongen. Als de ouder bij de deur staat, het lokaal binnenkomt en het kind en de pedagogisch medewerkster de ouder heeft gezien, neemt het kind afscheid van de pedagogisch medewerkers en gaat met de ouder mee naar huis. Als een ouder het kind niet zelf op kan halen, is dat van tevoren gemeld en is de naam van de ophaler bekend.

Dagplanning

Op de peuterspeelzaal is een vast dagritme wat het kind houvast geeft en het gevoel van veiligheid en vertrouwdheid. Voor de kinderen is het vaste dagritme te zien aan de hand van dagritme kaartjes. Er wordt gebruik gemaakt van een muziekje om de kinderen aan te geven wanneer het tijd is voor b.v. de kring. Voor de verschillende activiteiten worden vaste liedjes gebruikt.

Plassen/wassen

Het verschonen van luiers gebeurt in de toiletruimte op een aankleedplank. In principe krijgen kinderen, die een luier dragen, na het eten en drinken om 10 uur een schone luier. Poepluiers worden altijd direct verschoond. Ouders dienen zelf voor verschoningsmateriaal te zorgen. De kinderen die zindelijk zijn, gaan 2 keer op een ochtend in tweetallen met een pedagogisch medewerkster naar het toilet. Ook tussendoor kunnen kinderen naar het toilet. Ze worden altijd begeleid door een pedagogisch medewerkster. Aan de kinderen die net zindelijk zijn, wordt regelmatig gevraagd of zij naar het toilet moeten. Bij ongelukjes worden de kinderen verschoond door de pedagogisch medewerkster (vuile kleding gaat mee naar huis en geleende kleding van de peuterspeelzaal moet gewassen teruggebracht worden). De pedagogisch medewerkers houden bij welke ouder er kleding van school heeft meegekregen.

De kring

Nadat de ouders zijn vertrokken wordt om 8.45 uur het liedje "wij gaan opruimen" opgezet en ruimen de pedagogisch medewerkers samen met de kinderen de meeste spullen op. De stoeltjes worden in een halve kring gezet, rondom de dagritme-kaarten. De kinderen zetten zoveel mogelijk zelf hun stoeltjes in de halve kring. Als het de kinderen niet lukt, dan helpen de pedagogisch medewerkers.

In de "kring" wordt gestart met het liedje "Goedemorgen allemaal" en de pedagogisch medewerkster neemt de aanwezigheidslijst door.

Daarna worden de dagritmekaarten opgehangen en besproken. Deze kaarten zijn vastgemaakt aan een waslijn en met een knijper wordt duidelijk gemaakt welke activiteit op dat moment gaande is. De kinderen worden in twee aparte kringen gezet. De kinderen krijgen dan een aanbod op eigen niveau. Afhankelijk van het thema worden verhaaltjes, liedjes of spelletjes gedaan die terug te vinden zijn in de themaboeken van de Piramide-methode.

Na de afsluiting van de kring kiezen de kinderen een activiteit, waarbij opgelet wordt dat peuters niet altijd dezelfde activiteit doen. Kinderen krijgen gedurende de ochtend ook activiteiten aangeboden die passen bij hun niveau.

Tussendoortje

De peuters nemen zelf eten en drinken mee naar de peuterspeelzaal. Er wordt altijd aan ouders aangegeven zoveel mogelijk gezonde dingen mee te geven, zoals brood en fruit. De peuters worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf te doen. Lukt dat niet, of gaat het moeilijk dan helpen de pedagogisch medewerkers.

Als het tijd is voor het tussendoortje delen de peuterjuffen de tassen uit. De kinderen halen hun beker en trommel uit de tas en zetten het op tafel. Hun tas hangen ze aan de rugleuning van hun stoel. De pedagogisch medewerkers delen bordjes uit waar de kinderen hun eten op kunnen leggen. Staat het eten klaar om opgegeten te worden, dan zingen ze "Smakelijk eten hap hap hap" en gaan eten en drinken. Als alles op is, doen de peuters hun bekertjes en trommels in hun rugzak en brengen de tas naar de opbergbakken. Een van de pedagogisch medewerkers maakt de tafel schoon en de andere pedagogisch medewerkster begeleidt de kinderen naar het toilet.

Differentiatie

De 3-jarige kinderen worden tweemaal per jaar getoetst. Aan de hand van de scores op de Cito-toetsen worden kinderen ingedeeld in tutorgroepje, basisgroep of pientere kinderen. Kinderen die extra aandacht nodig hebben komen in het tutorgroepje en kinderen die een hoge score hebben, moeten worden uitgedaagd en komen in het groepje pientere kinderen. De andere kinderen komen in de basisgroep. Het aanbod van de activiteiten vindt in de twee kringen aan het begin van de ochtend plaats.

Spelen en werken

De zaal is ingedeeld in diverse hoeken, hier mogen zij altijd spelen.

De zand/voeltafel staat in een afgeschermd hoek. Er mogen maar vier kinderen tegelijk met de zand/voeltafel spelen. Met het speelmateriaal mag niet gegooid worden! De kinderen mogen elkaars kunstwerken niet stukmaken en niets van elkaar afpakken. Slaan, schoppen, spugen, bijten is bij ons verboden. Kinderen mogen te allen tijden tekenmateriaal pakken, voor plak en verf activiteiten worden de kinderen altijd begeleid door de pedagogisch medewerkers.

Als het muziekje aanstaat is het tijd om op te ruimen. De pedagogisch medewerkers en kinderen zingen het liedje "Wij gaan opruimen". De pedagogisch medewerkers begeleiden het opruimen. Voor al het speelgoed zijn vaste plekken.

Spel en beweging buiten

De kinderen kunnen zelf hun jas van de kapstok halen. In eerste instantie moeten de kinderen zelf proberen hun jas aan te doen. Als dit niet lukt, kunnen zij hulp vragen aan de pedagogisch medewerkers of de oudere peuters, die het wel kunnen.

De kinderen gaan in een rij naar buiten naar het afgesloten kleuter-peuterplein. Er zijn diverse fietsen, tractoren en poppenwagens buiten. Er mag niet gebotst worden tegen muren, kinderen etc. Al het rijdende materieel mag niet in de zandbak. De kinderen gaan op afgesproken toerbeurt op het rijdend materiaal. In de zandbak mag met diverse zandbakspullen gespeeld worden, er mag niet met zand gegooid worden. Er zijn ruimschoots voldoende schepjes, emmertjes, etc. aanwezig zodat ze daar geen afspraken over hoeven te maken. Er mag niet op het hekwerk geklommen worden. Het opruimen van het buitenmateriaal gaat gelijk aan het opruimen binnen.

Feesten

Verjaardagen

Verjaardagen worden in overleg met de ouders gevierd. Bij binnenkomst krijgt de peuter een verjaardagshoed op. Het vieren vindt altijd aan het eind van de morgen plaats. De peuter mag op een stoel staan en er wordt voor hem gezongen. Er wordt een taart in het midden gezet en er wordt voor de jarige gezongen. De peuter gaat hierna trakteren.

Sinterklaasfeest

Alle peuters van beide groepen worden samen met hun ouder voor het Sinterklaasfeest uitgenodigd. Het Sinterklaasfeest start voor de hele school in de centrale hal, alleen de peuters blijven in hun eigen lokaal. Sinterklaas gaat als eerste bij de peuters op visite. De kinderen zingen samen een liedje voor de Sint en mogen Sinterklaas een hand geven. De pieten brengen een zak met cadeautjes mee en delen die uit. Na het afscheidslied en het vertrek van Sinterklaas kunnen de peuters met hun cadeautjes spelen. Peuters die niet op de dag van het Sinterklaasfeest naar de peuterspeelzaal gaan, gaan na het feest met hun ouders naar huis.

Kerstfeest

Het Kerstfeest wordt voor elke groep apart gevierd met een kerstdiner. In het lokaal wordt een kunstkerstboom geplaatst. Deze boom wordt in de aanlooptijd naar Kerstmis door de peuters versierd. Ook wordt het lokaal met allerlei door de peuters gemaakte kerstknutsels in een kerstsfeer gebracht.

Zomerfeest

Elk jaar wordt aan het eind van de zomer of aan het begin van het nieuwe schooljaar een zomerfeest georganiseerd. Peuters worden met hun ouders uitgenodigd en kunnen aan allerlei spelletjes meedoen. Ze kunnen zich laten schminken, er is limonade en een suikerspinnenkraam.

6. Randvoorwaarden

Voor het uitvoeren van het pedagogisch beleid moeten aan een aantal randvoorwaarden voldaan worden. Het gaat hierbij om het organisatiebeleid, personeelsbeleid, accommodatiebeleid en ouderbeleid.

Organisatiebeleid

Op de groep van maximaal 14 kinderen staan 2 pedagogisch medewerkers. Er zijn twee groepen, een dinsdag-donderdaggroep voor de peuters van 2 tot 2,5 jaar. De peuters vanaf 2,5 jaar komen ook op woensdagmiddag, en de maandag-woensdag-vrijdaggroep voor de peuters vanaf 3 jaar. Er is voor gekozen kinderen **geen** extra dagdeel te laten komen, als ouders daar naar vragen. De wijze waarop de pedagogisch medewerkers werken is van essentieel belang om de opvoedingsdoelen te bereiken en het pedagogisch beleid vorm te geven. De pedagogisch medewerkers hebben de VVE-training Piramide gevolgd. Zij zijn allen in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en staan ingeschreven in het personenregister Kinderopvang. Ook hebben zij in mei 2012 de workshop Meld code Huiselijk Geweld en Kindermishandeling succesvol afgerond. Zij zullen in 2019 een workshop gaan volgen van de vernieuwde meldcode.

De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door de VVE-coördinator. Elke maand en zo nodig vaker hebben zij overleg over de dagelijkse gang van zaken en nieuw in te zetten beleid.

Afhankelijk van de te bespreken onderwerpen zijn de pedagogisch medewerkers aanwezig bij de onderbouwvergadering van de basisschool. Tijdens de onderbouwvergadering vindt afstemming van thema's en uitwisseling van kennis plaats.

Personeelsbeleid

Er staan altijd twee pedagogisch medewerkers op de groep, een van hen werkt 5 dagdelen, een van hen 4 dagdelen en er is een pedagogisch medewerkster die 3 dagdelen werkt.

Het is mogelijk dat er een stagiaire op de groep komt meewerken. Vaak gaat het om stagiaires die een snuffelstage komen doen om kennis te krijgen over werken in de kinderopvang. Haar taak bestaat dan vooral uit het begeleiden van kinderen bij opdrachtjes en spelletjes. Ook helpt zij vaak bij het begeleiden bij het uitdelen van de tassen en het aan- en uittrekken van jassen bij het buitenspelen. Komt er een stagiaire van het MBO dan wordt er een overeenkomst opgesteld met de school waarin beschreven staat wat de stagiaire gaat doen en wie haar gaat begeleiden.

Bij ziekte wordt altijd een onderwijsassistent van de basisschool of de VVE-coördinator gevraagd als vervangster. Als er sprake is van langdurige uitval, wordt er naar een vervangster gezocht.

Accommodatiebeleid

In het lokaal zijn verschillende hoeken gemaakt om te spelen. Er is een huishoek, die ook kan veranderen in een winkelhoek, afhankelijk van het thema. Er is een bouwhoek en een leeshoek met een bank waarop voorgelezen kan worden. Er is ook een apart afgeschermd hoekje voor rustige activiteiten. Bij de ingang van het lokaal is een grote lege plek waar de kring gemaakt kan worden.

Er zijn twee plekken waar tafels staan, waaraan geknutseld, gewerkt, gespeeld en gegeten kan worden.

Ouderbeleid

Er is regelmatig contact tussen peuterspeelzaal en ouders/verzorgers. Als een ouder het Nederlands onvoldoende beheerst, wordt een tolk ingeschakeld. Dit kan ook een ouder of leerkracht zijn, die naast het Nederlands dezelfde taal spreekt. We vinden een regelmatig contact tussen peuterspeelzaal en ouders/verzorgers belangrijk. Daarnaast stellen de pedagogisch medewerksters het op prijs als de ouders de pedagogisch medewerksters op de hoogte houden van belangrijke gebeurtenissen bij de kinderen en ouders thuis.

De ouders hebben de mogelijkheid om bij de breng- en haalcontacten overleg te plegen met de pedagogisch medewerksters en omgekeerd ook. De ouders mogen tot 8.45 uur op de zaal blijven om samen met hun peuter een activiteit te doen zoals een spelletje of een boekje te lezen.

De ouders ontvangen elke week de nieuwsbrief van de school. Er komt ook elke 6 weken een peuternieuwsbrief uit.

Voor de koffieochtenden voor de ouders van de basisschool worden de ouders van de peuters ook uitgenodigd.

De ouders krijgen bij de start van elk thema een Piramidebrief mee waarin staat beschreven wat er tijdens het thema aan bod komt en wat ouders zelf thuis met hun peuters kunnen gaan doen.

Vier keer per jaar is er een thema-activiteit waarbij hulp van ouders wordt gevraagd, zoals lampionnen maken. Twee keer per jaar is er ook een koffieochtend op de peuterspeelzaal.

Na de recente verbouwing van het schoolgebouw is er een ouderkamer gerealiseerd. In deze kamer vinden verschillende ouderactiviteiten plaats. Voor de ouders van de peuters en kleuters is in 2014 gestart met een maandelijkse oudercursus, die tot doel heeft ouders te stimuleren thuis activiteiten met hun kinderen te doen. Ook is elke dinsdag de bibliotheek open, waar boeken op thema's van de Piramide-methode staan. Sinds oktober 2015 is er ook een Speel-o-theek, waar ouders om de 2 weken materialen kunnen lenen, die ze samen met hun kind thuis kunnen gaan doen. Om ouders van beide groepen te bereiken is sinds november 2018 de speel-o-theek ook op vrijdagochtend geopend.

Het ouderbeleid staat uitgebreid beschreven in het ouderbeleidsplan.

7. Klachtenregeling

De peuterspeelzaal valt onder de openbare basisschool De Piramide en valt daarmee ook onder de klachtenregeling van Spaarnesant, die op elke school en bij het bestuur aanwezig is. Deze klachtenregeling is wettelijk voorgeschreven. In deze regeling staat onder andere dat het bestuur aangesloten dient te zijn bij een onafhankelijke klachtencommissie. Spaarnesant is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs.

Door deze klachtenregeling is er voor het bestuur en de scholen sprake van een belangrijke signaalfunctie bij het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Ingevolge deze regeling is een procedure van toepassing die kan worden gevolgd

in geval van een klacht. Een klacht heeft betrekking op gedragingen en beslissingen, dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde. Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt naar de aard van de klacht, bijvoorbeeld klachten over (een situatie) binnen de school en klachten wegens seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag.

Op grond van de klachtenregeling kan een klacht worden ingediend door de volgende personen:

- Een (ex)leerling van één van de Spaarnesant-scholen
- Een ouder/voogd/verzorger van een (ex)leerling
- (een lid van) het personeel
- (een lid van) de directie
- (een lid van) het bevoegd gezag
- Een vrijwilliger die werkzaamheden voor de school verricht
- Een persoon die anderszins deel uitmaakt van de scholengemeenschap

De hiervoor genoemde personen kunnen tevens aangeklaagde zijn.

Het bestuur streeft ernaar dat klachten via korte lijnen worden afgehandeld. Het heeft de voorkeur dat een klacht wordt afgehandeld, zo dicht mogelijk bij het niveau waar deze is ontstaan. Het hangt natuurlijk ook af van de aard van de klacht. Wanneer ouders niet tevreden zijn, kunnen ze dit het best bespreken met de pedagogisch medewerkers of met de schooldirectie. Als dit niet of onvoldoende tot een oplossing leidt, dan kunnen ouders terecht bij de contactpersoon van de school. Voor de Piramide zijn dat juf Louiza en juf Marja. Zij kunnen meedenken over andere manieren waarop oplossingen kunnen worden gevonden of doorverwijzen naar een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Wanneer er met de school alles aan gedaan is en er geen bevredigende oplossing uitkomt, kunnen ouders een brief sturen naar de algemeen directeur van Spaarnesant. In die brief kan het probleem en de wensen aangegeven worden. Tevens kan kenbaar gemaakt worden wat er reeds is ondernomen om tot een oplossing te komen. Het adres is Stichting Spaarnesant, Schipholpoort 2, Postbus 800, 2003 RV Haarlem, tel. 023-5430100, info@spaarnesant.nl. De algemeen directeur zal dan contact opnemen met de klager. Wanneer ook de bemiddeling van de algemeen directeur niet tot een bevredigende oplossing heeft geleid dan resteert de formele weg naar de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Bij het Klachtenloket Kinderopvang dat verbonden is aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation.

Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. De Geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld.

De Geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders als de oudercommissie.

Meer informatie over de klachtencommissie en de procedure is te vinden op de website www.klachtenloket-kinderopvang.nl.